

De Verloren Zonen

Bron: http://wayoflife.org/index_files/the_lost_sons.html, 12-6-2013

Alle Schriftaanhalingen komen uit de Statenvertaling (HSV)
Vertaling en voetnoten door M.V.

Het volgende is een uittreksel uit het commentaar op Lukas 15 van John Phillips. Lukas 15 bevat 3 parabels: 1. “Het verloren schaap” (15:1-7), 2. “De verloren penning” (15:8-10), 3. “De verloren zoon” (Lukas 15:11-32).

Wij bespreken hier de parabel van “de verloren zoon”, of beter: “de verloren zonen”:

¹¹ En Hij zei: Een zeker mens had twee zonen. ¹² En de jongste van hen zei tegen zijn vader: Vader, geef mij het deel van de goederen dat mij toekomt. En hij verdeelde zijn vermogen onder hen. ¹³ En niet veel dagen daarna maakte de jongste zoon alles te gelde en reisde weg naar een ver land en verkwistte daar zijn vermogen in een losbandig leven. ¹⁴ En toen hij er alles doorgebracht had, kwam er een zware hongersnood in dat land en begon hij gebrek te lijden. ¹⁵ En hij ging heen en voegde zich bij één van de burgers van dat land, en die stuurde hem naar zijn akkers om de varkens te weiden. ¹⁶ En hij verlangde ernaar zijn buik te vullen met de schillen, die de varkens aten, maar niemand gaf hem die. ¹⁷ En nadat hij tot zichzelf gekomen was, zei hij: Hoeveel dagloners van mijn vader hebben brood in overvloed en ik kom om van honger. ¹⁸ Ik zal opstaan en naar mijn vader gaan en tegen hem zeggen: Vader, ik heb gezondigd tegen de hemel en tegenover u. ¹⁹ En ik ben het niet meer waard uw zoon genoemd te worden. Maak mij als één van uw dagloners. ²⁰ En hij stond op en ging naar zijn vader. En toen hij nog ver van hem verwijderd was, zag zijn vader hem en deze was met innerlijke ontferming bewogen en hij snelde hem tegemoet, viel hem om de hals en kuste hem. ²¹ En de zoon zei tegen hem: Vader, ik heb gezondigd tegen de hemel en tegenover u. Ik ben niet meer waard uw zoon genoemd te worden. ²² Maar de vader zei tegen zijn sla-ven: Haal het beste gewaad tevoorschijn en trek het hem aan en geef hem een ring aan zijn hand en sandalen aan zijn voeten. ²³ En breng het gemeste kalf en slacht het, en laten we eten en vrolijk zijn. ²⁴ Want deze, mijn zoon, was dood en is weer levend geworden. En hij was verloren en is gevonden. En zij begonnen vrolijk te zijn.

²⁵ Zijn oudste zoon nu was op de akker. En toen hij dichterbij huis kwam, hoorde hij muziek en reidans. ²⁶ En nadat hij één van de knechten bij zich geroepen had, vroeg hij wat er aan de hand was. ²⁷ Deze nu zei tegen hem: Uw broer is gekomen en uw vader heeft het gemeste kalf geslacht, omdat hij hem weer gezond teruggekregen heeft. ²⁸ Maar hij werd boos en wilde niet naar binnen gaan. Toen ging zijn vader naar buiten en spoorde hem aan. ²⁹ Maar hij antwoordde en zei tegen zijn vader: Zie, ik dien u al zoveel jaren en heb nooit uw gebod overtreden en u hebt mij nooit een bokje gegeven om met mijn vrienden vrolijk te zijn. ³⁰ Maar nu deze zoon van u gekomen is, die uw bezit met hoeren opgemaakt heeft, hebt u voor hem het gemeste kalf geslacht. ³¹ En hij zei tegen hem: Kind, jij bent altijd bij mij en al het mijne is van jou. ³² Wij zouden dan vrolijk en blij moeten zijn, want deze broer van jou was dood en is weer levend geworden. En hij was verloren en is gevonden.

Deze parabel gaat over twee zonen. Eerst hebben we het verhaal van de jongste zoon (15:11-24). Daarna het verhaal van de oudste zoon (15:25-32). *Alle* mensen zijn *verloren* en vertonen de kenmerken van rebellie, trots en eigenwil, en zo is dat ook waar voor deze *twee* zonen.

Het verhaal van de jongste zoon richt zich op de “tollenaars en zondaars” (15:1); het verhaal van de oudere broer beschrijft de “farizeeën en schriftgeleerden” (15:2). We kunnen er zeker van zijn dat beide groepen zichzelf konden herkennen in deze parabel.

Jezus begint met te zeggen: “¹¹ En Hij zei: Een zeker mens had twee zonen. ¹² En de jongste van hen zei tegen zijn vader: Vader, geef mij het deel van de goederen dat mij toekomt. En hij verdeelde zijn vermogen onder hen” (15:11-12).

In de parabel van “het verloren schaap” (15:1-7) is de Zoon het actieve lid van de Godheid. In het verhaal van “de verloren penning” (15:8-10) is de Heilige Geest aan het werk. In de parabel van “de verloren zoon” (eigenlijk het verhaal van de verloren zonen) is het de Vader die de overhand heeft. Inderdaad, in deze tweeledige parabel wordt deze “vader” 12 keer genoemd.

De lokroep van verre plaatsen greep de jongste zoon in het hart. Ongetwijfeld was hij opgegroeid met de regels, godsdienst en rechtvaardigheid van zijn vader, maar hij wilde nu weg van dit alles. Hij ging naar zijn vader toe met zijn harteloos verzoek. In feite zei hij: “Stel dat u dood bent, zodat ik hier en nu mijn deel van de erfenis kan ontvangen”. De vader, zonder verontwaardigd te weigeren in te gaan op de vraag van zijn zoon, gaf hem zijn deel. Geen pleidooi of smeking of redeneren zou enig goeds uithalen; de vader gaf toe. De jongeman moest zelf gaan ondervinden, op de harde manier, wat het is losgelaten te worden in een koude, wrede wereld

Het eerste wat hij zegt is zijn weggaansbede: “**Vader, geef me**”. Dat was de bede van een harteloze jonge dwaas.

“**En niet veel dagen daarna maakte de jongste zoon alles te gelde en reisde weg naar een ver land en verkwistte daar zijn vermogen in een losbandig leven**” (15:13). Hij reisde ver weg naar het buitenland. Hij wilde de wereld zien - de grote wijde, wonderlijke wereld - ver van de enge begrenzings van Jeruzalem, Judea en het Judaïsme. Als hij noordelijk was gegaan naar Caesarea, zo'n 100 km verder kon hij een schip naar Myra genomen hebben, aan de kust van de Romeinse provincie Lycië - een grote tocht van nog eens 1500 km. Van daar uit kon hij naar Rome gezeild hebben en aangekomen zijn in Puteoli, en daar de (ook Paulus') route naar Rome genomen hebben langs de Via Appia: nog eens 800 km. Of hij is misschien naar Egypte gegaan en dan naar Carthago of zelfs Tarsis - een ver land, inderdaad. Hoe dan ook: de afstand kon gemeten worden in kilometers of mijlen.

De afstand die gerekend wordt door God werd uitgedrukt in termen van moraliteit, niet in kilometers.

Hij “**verkwistte daar zijn vermogen in een losbandig leven**”. Hij gaf zich ongebonden over aan “de begeerte van het vlees, de begeerte van de ogen en de hoogmoed van het leven” (1 Johannes 2:16). We zien een man die zijn geld weggooit, leefde in losbandigheid en die omringd was met soortgelijke metgezellen. “Kom, vrienden, ik trakteer”, zou hij zeggen. De vrouwelijke fuifnummers werden toegevoegd aan de pret en de lol in dat verafgelegen land.

Toen was al zijn geld op, en zo ook zijn vrienden van het goede weer. God kwam tussenbeide, ongetwijfeld als antwoord op de gebeden van een vader met een gebroken hart. “**En toen hij er alles doorgebracht had, kwam er een zware hongersnood in dat land en begon hij gebrek te lijden**” (15:14). Dit verre land was geen plaats om te verblijven wanneer je geld op is, je vrienden verdwenen zijn, en de honger binnenkomt.

“**En hij ging heen en voegde zich bij één van de burgers van dat land, en die stuurde hem naar zijn akkers om de varkens te weiden. ¹⁶En hij verlangde ernaar zijn buik te vullen met de schillen, die de varkens aten, maar niemand gaf hem die**” (15:15-16). Hij was zo hongerig dat hij zelfs varkensvoer in zijn mond stak. Werken in de omgeving van varkens was een onreine zaak voor een Jood. Het lijkt erop dat hij zichzelf heeft moeten forceren om zo'n vuile Job te krijgen van de man die hem dat gaf.

Uiteindelijk begon hij te denken aan het huis van zijn vader: “**En nadat hij tot zichzelf gekomen was, zei hij: Hoeveel dagloners van mijn vader hebben brood in overvloed en ik kom om van honger**” (15:17). Het was niet lang nadat hij tot zichzelf kwam dat hij tot zijn vader kwam.

“**Ik zal opstaan en naar mijn vader gaan en tegen hem zeggen: Vader, ik heb gezondigd tegen de hemel en tegenover u. ¹⁹En ik ben het niet meer waard uw zoon genoemd te worden. Maak mij als één van uw dagloners**” (15:18-19). Dit was een volle belijdenis. David bad een gelijkaardig zondaarsgebed, zo'n duizend jaar eerder (Psalm 51:6).

Nu noteren wij zijn terugkeergebed: “**Vader, ... maak mij**”!

“**Ik zal opstaan en naar mijn vader gaan**”! Dat was het moment dat zijn wil het overnam. De evangelie-uitnodiging bereikt eerst het geweten, daarna het hart, dan de geest en uiteindelijk de wil.

We kunnen de jongeman afbeelden als dat hij zichzelf herpakt, en, met de voederemmer in de hand, op de deur klopt van het grote huis. De eigenaar verschijnt. “Hier, meneer, hier is uw emmer. Ik ga naar huis”.

De man kijkt hem met afschuw aan. “Jij gaat naar huis?” horen we hem zeggen. “Naar jouw vieze uiterlijk te zien en de stank die je meedraagt, als ik jouw vader zou zijn liet ik de honden op jou los”.

“Meneer”, horen we de jongeman zeggen: “u kent mijn vader niet”.

En dus ging hij op weg naar huis, met een zwaar hart maar met de lichtende hoop in zijn ziel. Dan zag hij uiteindelijk aan de horizon het huis van zijn vader. Maar de hoop stierf in hem toen hij naar zichzelf keek en dacht aan de schitterende lichten van het vaderhuis. Zijn voetstappen weifelden. Hij zat neer op de grond en verborg zijn hoofd in zijn handen.

“En hij stond op en ging naar zijn vader. En toen hij nog ver van hem verwijderd was, zag zijn vader hem en deze was met innerlijke ontferming bewogen en hij snelde hem tegemoet, viel hem om de hals en kuste hem” (15:20). “En hij stond op”, maar de vader “snelde hem tegemoet”! God is altijd snel om te vergeven, en gehaast om te redden (Jesaja 65:24). Hij liep! Daar gaat hij. Naar beneden uit zijn uitkijkpost, de straat in en verder de weg op, zijn armen uitgestrekt en zijn kleren flapperend om zich heen. De geruïneerde verkwister kijkt op. Plots werd hij door zijn vader omarmd. Hij “kuste hem”! Het Grieks zegt dat hij hem harts-tochtelijk kuste.

“En de zoon zei tegen hem: Vader, ik heb gezondigd tegen de hemel en tegenover u. Ik ben niet meer waard uw zoon genoemd te worden” (15:21). Precies zo ver was het dat zijn vader hem wilde laten gaan. “Maar de vader zei tegen zijn slaven: Haal het beste gewaad tevoorschijn en trek het hem aan en geef hem een ring aan zijn hand en sandalen aan zijn voeten” (15:22) Hij werd ontvangen als een zoon, niet als een slaaf. Een grote Paulinische parallel is opgetekend in de brief aan Filemon, over Onesimus, Filemons weggelopen slaaf.

“En breng het gemeste kalf en slacht het, en laten we eten en vrolijk zijn. ²⁴ Want deze, mijn zoon, was dood en is weer levend geworden. En hij was verloren en is gevonden. En zij begonnen vrolijk te zijn” (15:23-24). Dood! Levend! Verloren! Gevonden! Tot hier het verhaal van “de verloren zoon”, het hele verhaal van ondergang en verlossing van arme, eigenzinnige zondaars van Adams ras.

Hier kunnen we een pauze nemen en zien naar “de tollenaars en de zondaars” (15:1) - hoe moeten zij geglimlacht hebben! En “de Farizeeën en de schriftgeleerden” (15:2) - hoe moeten zij het voorhoofd gefronst hebben! Maar de Heer stopte niet want het verhaal was nog niet af. Er moest nog een tweede helft komen. Er was nog een zoon, de schijnheilige oudste zoon. De Heer wil dat wij ook naar hem kijken.

“Zijn oudste zoon nu was op de akker. En toen hij dichter bij huis kwam, hoorde hij muziek en reidans. ²⁶ En nadat hij één van de knechten bij zich geroepen had, vroeg hij wat er aan de hand was. ²⁷ Deze nu zei tegen hem: Uw broer is gekomen en uw vader heeft het gemeste kalf geslacht, omdat hij hem weer gezond teruggekregen heeft” (15:25-27).

Deze oudere broer was een van die devote valsaards, die nooit weglopen en nooit iets doen wat van een criminele natuur is, maar zij doen alles wat hun religie vraagt om hun schijnheilige doodsheid af te stralen op alle anderen rondom hen. Hun zonden komen voort uit hun aard; zij zijn rancuneus, somber, lichtgeraakt, vol eigendunk, gierig en slecht gehumeurd.

Deze oudere broer was van zijn akker onderweg naar huis. Ongetwijfeld dacht hij aan zijn avondmaaltijd die gevolgd zou worden door een rustige avond. Dan vingen zijn oren een ongewoon ge-

luid op. Iemand was een feestje aan het bouwen. Zijn broer was thuisgekomen van de einden van de wereld en hij was door en door berouwvol! Vandaar dat vieren en die feestvreugde. Plots realiseerde de oudere broer zich hoezeer hij zijn jongere broer haatte. Hij haatte hem niet zozeer omdat hij wegliep met een groot stuk van het familiefortuin en ook niet voor zijn wilde excessen in dat verre land (mogelijk waren geruchten van zijn excessen terug naar huis gesijpeld), maar wel omdat hij terugkwam. Nog meer buitensporigheid! Nog meer feestvreugde! Het beste kleed, een ring, sandalen, een gemest kalf - een banket als voor een koning! Hij had moeten verbannen worden naar de kamer van de dienaren, afgedragen kleren had hij moeten krijgen, en hij moest aan het werk gezet worden om de stallen uit te mesten!

“Maar hij werd boos en wilde niet naar binnen gaan. Toen ging zijn vader naar buiten en spoorde hem aan” (15:28). Binnengaan? Hij niet! Wij worden herinnerd aan dr. Bland¹, die de reputatie had de meest ondeugende man in de meest ondeugende stad van Engeland te zijn. Deze dokter lag op sterven en wist dat hij maar een korte tijd te leven had. Iemand werd gezonden voor een bedienaar, maar deze was een liberaal die slechts stukjes en beetjes van de Bijbel kende en hij wist niets van Gods verlossende genade. De stervende dokter zag snel door die persoon heen en joeg hem de kamer uit. Een andere bedienaar kwam en hij leidde de dokter tot Christus. Toen de liberale bedienaar hoorde wat er was gebeurd, was hij verontwaardigd. Hij kon niet zien waarom de dokter de straf zou ontlopen die hij verdiende. “Denkt u”, vroeg hij aan een vriend, “dat een doodsbedbeking verzoening doet voor een heel leven van zonde? De vriend antwoordde: “Nee, maar Golgotha wel!”

Dit was precies het probleem van de oudere broer. Hij kon niet zien waarom een berouwvolle doordraaier onmiddellijk zou verzoend en hersteld worden. Hij wist niets van Golgothaliefde.

“Maar hij antwoordde en zei tegen zijn vader: Zie, ik dien u al zoveel jaren en heb nooit uw gebod overtreden” (15:29a). Misschien is dat wel zo, maar zijn kleed van rechtvaardigheid zal vol gaten. Het ging allemaal om “ik”, “mij”, “mijn”. Zijn eigendunk was dodelijk. Als hij het vaderhuis zou moeten delen met deze jonge ondeugd van een broer, bleef hij liever buiten staan - exact wat de farizeeën en schriftgeleerden deden.

“En u hebt mij nooit een bokje gegeven om met mijn vrienden vrolijk te zijn” (15:29b), klaagde hij. “Maar nu deze zoon van u gekomen is, die uw bezit met hoeren opgemaakt heeft, hebt u voor hem het gemeste kalf geslacht” (15:30). “Deze zoon van u”, hoonde de oudere broer. Voor hem was hij niet meer zijn broer. Hij was daarmee in de geest net zo ver weg van zijn vaders hart, als zijn jongere broer fysisch ver weg was geweest.

Niettegenstaande de minachting had de vader deze hypocriete oudere broer evenzeer lief als hij de doordraaier liefhad. Dus zei hij: “En hij zei tegen hem: Kind, jij bent altijd bij mij en al het mijne is van jou” (15:31). Dit gedeelte van de parabel wees duidelijk op de schriftgeleerden en farizeeën. Israël was de oudere broer. De natie bezette een bijzondere plaats in Gods doelstellingen (Romeinen 9:4-5), en er bestonden geen redenen waarom deze bijzondere zegeningen niet zouden doorgaan. Maar Israël stond op het punt zichzelf uit te sluiten door louter gemeenschap van geest, net zoals de oudere broer op het punt stond te doen.

Alles wat de oudere broer had te doen was binnen te komen en zijn juiste plaats in te nemen, maar ook hier weer forceert de vader niet - de beslissing moest de zijne zijn. Zich nog steeds verdedigend, zei de vader verder: “Wij zouden dan vrolijk en blij moeten zijn, want deze broer van jou was dood en is weer levend geworden. En hij was verloren en is gevonden” (15:32).

De Heer liet het verhaal onafgewerkt. Het laatste wat we zien is de vader die pleit en de oudste zoon die pruilt. De teerling was immers nog niet geworpen toen Jezus dit verhaal vertelde. De Joden hadden nog niet finaal en onherroepelijk Christus afgewezen. De deur was nog niet gesloten, maar dat zou spoedig gebeuren. Paulus verklaarde het eind van het verhaal later in Romeinen 9-11.

verhoevenmarc@skynet.be - www.verhoevenmarc.be - www.verhoevenmarc.be/NieuwsteArtikelen.htm

¹ http://en.wikipedia.org/wiki/William_Bland.